

Preese exemplaar

Onder dezelfde sterrenhemel

SPROOKJES, MYTHES
en VERHALEN
over GODEN uit de HELE WERELD

Yoshi Yoshitani

P E L C K M A N S

Inhoud

- 1** VOORWOORD
- ◆ ◆ ◆
- 5** Sheherazade
van Duizend-en-een-nacht
- 7** De nachtegaal
- 9** De schone slaapster
- 11** Anansi
- 13** Witte bizonvrouw
- 15** De kleine zeemeermin
- 17** De kraanvrouw
- 19** De timbó-boom
- 21** Mohini en Aravan
- 23** Alexander de Grote en de
Gordiaanse knoop
- 25** Onze-Lieve-Vrouw
van Guadalupe
- 27** Tam Lin
- 29** Sun Wukong, de apenkoning
- 31** De Pandava's
- 33** Yemoja
- 35** Osiris, Seth en Isis
- 37** Rapunzel/Repelsteeltje
- 39** Coyote
- 41** Prinses Kaguya
- 43** De legende van de
watermeloen
- 45** Condors vrouw
- 47** Oedipus en het orakel
van Delfi
- 49** Aladdin
- 51** Fenrir
- 53** De sneeuwkonigin
- 55** Turandot
- 57** Waramurungundju
- 59** Nanahuatzin
- 61** De feniks
- 63** Yennenga
- 65** Banjhakri en Banjhakrini
- 67** Jaap en de bonenstaak
- 69** Prinses Parizade
- 71** De legende van Hinemoa
en Tutanekai
- 73** De vrouw die aardig was
tegen insecten
- 75** De jongen en de drakenparel
- 77** Mwindo
- 79** Het verhaal van Taadj
al-Moeloek en prinses
Doenja
- 81** Boitató
- 83** Rafelkapje
- 85** Koning Arthur

87 Bodhisattva Avalokiteshvara	129 Ra, de zonnegod
89 Beaivi-nieida	131 Matsuo's sake
91 Sedna	133 Het betoverde varken
93 Vasilisa de Schone	135 De drie prinsessen van Witland
95 Amhaeng-eosa	137 Julnar, zij die uit de zee geboren werd
97 La Llorona	139 Heitsi-Eibib
99 Zes zwanen	141 Het magische penseel
101 Pele	143 Rhpisunt
103 Hang Tuah	145 Danäe en Perseus
105 Druïden en het witte hert	147 Mozes
107 Enkidu en Gilgamesj	149 Griffioenen
109 Hah-nu-nah, de schildpad die de wereld op zijn rug draagt	151 Alyonoesjka en Ivanoesjka
111 Sita uit het Ramayana-epos	153 Janus
113 De Schone en het Beest	155 Halibu de jager
115 Het meisje met de zwavelstokjes	157 Pan Hu
117 Ezelsvel	159 De goede fee
119 John Henry	163 OVER DE AUTEUR
121 Apsara's	164 INDEX
123 Valemon, de berenkoning	
125 Regenboogkraai	
127 Bakoenawa en de zeven manen	

Presexemplar

Voorwoord

Ik groeide op tussen twee culturen. Mijn familie van vaderskant kwam uit Japan – zij aten rijst met gepekeld pruimen en er hingen houtsneden van Shinto-heiligdommen aan de muur. Mijn familie van moederskant kwam naar Amerika met het beroemde schip de Mayflower – zij aten gehaktbrood en er hingen sleutels van de vroegere familieboerderij in Rhode Island aan de muur. De verschillen tussen die twee waren zo groot dat ik vaak het gevoel had dat ze onoverkomelijk waren. Wat ze wel gemeen hadden, was hun liefde voor verhalen.

Door de familie van mijn vader leerde ik de sprookjes van *Prinses Kaguya*, *Perzikjongen* en *Reis naar het westen* kennen. Door die van mijn moeder de verhalen van *Assepoester*, *de Gelaarsde Kat* en *Jaap en de bonenstaak*. De achtergrond was natuurlijk anders, maar vaak gingen ze over hetzelfde: slimme, jonge avonturiers, verboden deuren en het beloofde land. Ze deden me inzien dat die twee culturen, die zo sterk van elkaar verschilden, in wezen veel gemeen hadden. Zo hielpen boeken over mythes en sprookjes mij om alle kanten van mezelf beter te begrijpen.

In elke nieuwe generatie zijn er steeds meer mensen zoals ik, die opgroeien in een gemengd gezin, in een andere cultuur dan die waarin hun ouders opgegroeid zijn. Een gezin is steeds vaker een soort smeltkroes waaruit weer iets nieuws ontstaat. Bovendien willen mensen ook niet meer in een vakje gestopt worden. Daarom is het belangrijker dan ooit om elkaar beter te leren kennen. En voor mij zijn verhalen de beste manier om te begrijpen waarin we van elkaar verschillen en wat we gemeen hebben.

Deze verzameling is bedoeld als een venster op verschillende culturen. De gemiddelde lezer zal er een paar herkennen, maar de meeste zullen nieuw zijn. Sommigen van jullie zullen voor het eerst twee of meer stukjes van zichzelf naast elkaar zien staan. Velen onder jullie zullen nieuwe favorieten ontdekken. Ik heb in de mate van het mogelijke geprobeerd om de oorsprong van de verhalen aan te geven, maar bij veel verhalen is dat moeilijk te achterhalen, vooral als ze via de Zijderoute of een andere handelsroute verspreid werden. Dat zijn verhalen die soms in de ene cultuur over een andere verteld werden, of die uit nog een andere cultuur kwamen. Dat kan verwarrend zijn, maar zegt uiteindelijk vooral iets over de verteller en over de verhalen die we in de toekomst zullen vertellen.

Lezers die vertrouwd zijn met tarotkaarten, zullen in de illustraties bepaalde symbolen herkennen zoals bekers, zwaarden, munten en staven. Net zoals de kaarten bij tarot zijn alle verhalen even relevant en waardevol want ze geven allemaal inzicht in de menselijke ervaring.

Ik wens jullie veel leesplezier en hoop dat jullie na deze bundel nog meer over elkaar zullen willen weten. Tenslotte slapen we allemaal onder dezelfde sterrenhemel.

Leesexemplaar

Leeseexample.com

Sheherazade van Duizend-en-een-nacht

TURKIJE, ARABISCH VOLKSVERHAAL

Er was eens een sultan van wie het rijk na zijn dood verdeeld werd tussen zijn twee zonen, Sjahriar en Sjahzamaan. De broers trouwden allebei met een beeldschone vrouw en heersten elk over hun eigen koninkrijk. Ook al woonden ze ver van elkaar, ze bleven boezemvrienden en gingen vaak bij elkaar langs.

Tijdens een van die bezoeken viel het Sjahriar op hoe ongelukkig zijn broer was. Toen hij hem vroeg wat er mis was, bekende Sjahzamaan dat hij zijn vrouw betrapt had met een andere man en in zijn woede zowel haar als de andere man vermoord had. Sindsdien vertrouwde hij geen enkele vrouw meer. Daardoor kwam hij er op een dag achter dat de vrouw van Sjahriar haar man ook bedroeg. Sjahriar was razend. Hij liet zijn vrouw terechtstellen en besloot om voortaan elke nacht met een andere vrouw te trouwen en haar de volgende ochtend om te brengen zodat ze hem niet kon bedriegen.

Alle mensen in het koninkrijk vreesden zijn toorn. Uiteindelijk offerde Sheherazade, de dochter van de vizier, zich op om Sjahriars vrouw te worden. Toen het zover was, vroeg ze hem langs haar neus weg om haar zus nog een laatste keer te mogen zien. Zodra Doenzade aankwam, smeekte ze Sheherazade om haar een verhaaltje te vertellen. Dat hadden ze van tevoren namelijk afgesproken.

Bij het licht van de maan vertelde Sheherazade een verhaal dat zo geestig en boeiend was dat, toen de ochtend aanbrak en ze slechts halverwege waren, Sjahriar haar nog een nacht liet leven om het einde te kunnen vertellen. Van dan af aan vertelde ze duizend en een nachten lang verhalen over de liefde, of over heldendaden, maar ook over goed en kwaad. Soms vertelde ze over de menselijke goedheid en soms bracht ze iedereen aan het lachen. Dankzij haar verhalen vergat Sjahriar zijn haatgevoelens. Hij werd weer een barmhartige koning en Sheherazade leerde hem opnieuw lief te hebben. Daarna deelde hij deze levenslessen met zijn broer, die ook leerde te vergeven en uiteindelijk met Doenzade trouwde.

De nachtegaal

CHINA, DEENS SPROOKJE

Lang geleden woonde de keizer van China in een schitterend paleis dat omringd was door een schitterende tuin. Reizigers kwamen van heinde en verre om al die pracht te bewonderen. Maar iedereen was het erover eens dat het allermooiste van het hele rijk niet in of rondom het paleis te vinden was. In het nabije bos zat immers een nachtegaal die zo liefelijk en zuiver zong dat iedereen die hem hoorde, er stil van werd. Alleen wist de keizer van China dat niet.

Hij was dan ook erg verbaasd toen hij erover las in een boek dat de keizer van Japan hem had laten bezorgen. Hij riep meteen zijn hovelingen bij zich en gaf het bevel om hem de nachtegaal te brengen. Maar niemand van de hovelingen en geen van de bedienden had al van de vogel gehoord. Na een tijdje vonden ze een keukenmeid die beweerde dat ze hen kon wijzen waar de nachtegaal was. Toen de hovelingen de vogel gevonden hadden, vroegen ze hem om met hen mee te komen. Beleefd stemde hij toe.

's Avonds werd de nachtegaal aan de keizer voorgesteld, die zich verbaasde over zijn saaie, grijze veren. Maar zodra de vogel begon te zingen, moest de hele hofhouding huilen, zo mooi was zijn stem. De nachtegaal werd aan een gouden ketting vastgemaakt en in een gouden kooi gezet. Elke dag zong hij voor de keizer en zijn hofhouding.

Op een dag werd op het paleis een geschenk van de keizer van Japan afgeleverd. Het was een mooie, met goud en juwelen ingelegde, mechanische zangvogel. De hovelingen hadden hem nog liever dan de kleine nachtegaal. De echte vogel verdween en de keizer wond de mechanische nachtegaal zo vaak op dat de gouden vogel uiteindelijk stuk ging en de keizer ziek werd. Eenzaam en in stilte lag hij op zijn sterfbed te wachten op de Dood. Toen kwam de nachtegaal terug. Hij zong een lied dat zo liefelijk was dat zelfs de Dood erdoor ontroerd was en de keizer liet leven.

De keizer dankte de nachtegaal en wilde hem weer in zijn vergulde kooi stoppen, maar de nachtegaal wilde liever vrij zijn om uit zichzelf op bezoek te komen. De keizer en hij bleven de rest van hun leven vrienden.

De schone slaapster

ITALIË, ITALIAANS SPROOKJE

Er waren eens een koning en een koningin die al lang een kindje wilden en na vele jaren eindelijk gezegend werden met een dochtertje. Om dat te vieren gaven ze een reusachtig feest waar ook de zeven goede feeën op uitgenodigd waren. Maar de koninklijke familie was de achtste fee vergeten en die was razend. Nadat zes van de zeven goede feeën het prinsesje al schoonheid en goedheid toegewenst hadden, sprak de achtste en boze fee een vloek uit. De prinses zou sterven door haar vinger te prikken aan de spoel van een spinnenwiel. De zevende en laatste van de goede feeën kon de vloek niet ongedaan maken. Ze kon hem wel veranderen: de prinses zou niet sterven, maar in een diepe slaap vallen en pas ontwaken als ze gekust werd door een echte prins.

Omdat hij vreesde voor zijn dochters leven, beval de koning om alle spoelen in het koninkrijk te verbranden. Zestien jaar lang ging het goed. Tot de dag dat de koning en de koningin niet op het kasteel waren en de prinses in een vergeten vleugel van het kasteel een oud vrouwtje wol zag spinnen. De nieuwsgierige prinses kwam te dicht bij de spoel en prikte per ongeluk haar vinger. Tegen de tijd dat de koning en de koningin terug waren, was ze al in een diepe slaap verzonken.

Bedroefd lieten de koning en de koningin de prinses op het mooiste bed in de hoogste toren leggen. Daarna kwamen de goede feeën terug om iedereen in slaap te toveren en rondom het kasteel doorn- en braamstruiken te laten groeien. Het kasteel en alle bewoners lagen zo al honderd jaar te slapen toen er eindelijk een nieuwsgierige, jonge prins arriveerde.

Die had geruchten gehoord over een slapende prinses. Hij liet zich niet afschrikken door de doornstruiken en beklom de muur van het kasteel tot helemaal boven bij de prinses die in de hoogste toren lag te slapen. Verbluft door haar schoonheid kuste de prins haar wakker. Ze werden verliefd en terwijl ze de trap af liepen, ontwaakte ook de rest van het kasteel. De prins en de prinses trouwden, stichtten hun eigen gezinnetje en leefden nog lang en gelukkig.